

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-222/18-7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr. sc. Inge Vezmar Barlek, predsjednice vijeća, Lidije Vukičević i Marine Kosović Marković, članica vijeća, te sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatske banke za obnovu i razvitak iz Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., uz sudjelovanje zainteresirane osobe H. Š. iz Z., kojeg zastupa opunomoćenica S. D., odvjetnica u Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 26. rujna 2018.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništavanje 1. i 2. točke rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, KLASA: UP/II-008-07/18-01/269, URBROJ: 401-01/03-18-02 od 11. svibnja 2018.

II. Poništava se točka 3. rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, KLASA: UP/II-008-07/18-01/269, URBROJ: 401-01/03-18-02 od 11. svibnja 2018.

III. Odbija se zahtjev zainteresirane osobe za nadoknadu troškova spora.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženik je točkom 1. izreke poništio rješenje tužitelja (dalje: HBOR) broj: 5/2018 od 14. ožujka 2018. i točkom 2. izreke zainteresiranoj osobi je odobreno pravo na pristup preslikama popisa svih korisnika kredita koje je HBOR kreditirao u razdoblju od 1. do 31. siječnja 2018., uz iznose kredita. Točkom 3. izreke tužitelju je naređeno da u roku od osam dana od primitka osporenog rješenja omogući pristup navedenoj informaciji.

Protiv navedenog rješenja tužitelj je podnio tužbu u kojoj navodi da je prvostupanjskim rješenjem zahtjev zainteresirane osobe odbijen na temelju odredbe članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 25/13. i 85/15., dalje: ZPPI) odnosno zbog zloupotrebe prava na pristup informacijama, što je tuženik prihvatio u svojim ranijim rješenjima. Nabraja sve zahtjeve koje mu je podnijela zainteresirana osoba. Poziva se na odredbe Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (Narodne novine, broj 138/06. i 25/13., dalje: ZoHBOR) i Zakona o kreditnim institucijama (Narodne novine, broj 159/13., 19/15. i 102/15., dalje: ZoKI) iz kojih zaključuje da obavlja bankovne poslove pa je u svojem poslovanju obvezan čuvati bankovnu tajnu. U pogledu korištenja javnih sredstava poziva se na odredbe Zakona o transparentnosti tokova javnih sredstava (Narodne novine, broj 72/13. i 47/14.). Uspoređuje svoje

poslovanje s poslovanjem Europske investicijske banke s kojom je u poslovnom odnosu, a koja osigurava zaštitu povjerljivih informacija koje joj daju klijenti. Poziva se na odredbe članka 15. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Smatra pogrešnim shvaćanje tuženika da bi se samo zbog činjenice što se tužitelj (dijelom) financira javnim sredstvima, trebao primijeniti članak 16. stavak 3. ZPPI-a. To upravo zbog ograničenja predviđenih drugim hrvatskim zakonima, ali i propisima EU koji ne poznaju automatizam objave podataka, već postoji obveza zaštite bankovne tajne. Predlaže Sudu da prekine ovaj spor i zatraži od Suda EU tumačenje je li odredba članka 16. stavka 3. ZPPI-a usklađena s pravom EU. Također predlaže Sudu da spor prekine do okončanja postupka u povodu zahtjeva za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude koji je protiv presude ovoga suda poslovni broj: UsII-101/15-5 od 2. rujna 2015., Državno odvjetništvo Republike Hrvatske podnijelo Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. Zaključno predlaže Sudu da poništi osporeno rješenje. Podneskom zaprimljenim kod ovog suda 20. rujna 2018. predlaže Sudu da ponovno Sudu EU podnese zahtjev za prethodnu odluku.

Tuženik u odgovoru na tužbu smatra neodlučnim što je u pojedinim slučajevima ocijenio da zainteresirana osoba zloupotrebljava pravo na pristup informacijama, jer to ovisi o okolnostima konkretnog slučaja. U ovoj upravnoj stvari mjerodavne odredbe ZPPI-a, a ne ZoHBOR i ZoKI-a, a prema odredbi članka 16. stavka 3. ZPPI-a informacija o raspolaganju javnim sredstvima mora biti dostupna javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa. Smatra kako ne postoji nikakva sumnja da tužitelj raspolaže javnim sredstvima te nalazi nepotrebnim pozivanje tužitelja na propise EU, jer je ZPPI usklađen s pravom EU. Smatra neosnovanim prijedlog tužitelja za postavljanje prethodnog pitanja Sudu EU, jer je ZPPI usklađen s Uredbom 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145 31.5.2001., dalje: Uredba) te uređuje pitanje pristupa informacijama koje posjeduju tijela javne vlasti u Republici Hrvatskoj. Ističe da Vrhovni sud Republike Hrvatske još nije odlučio o podnesenom zahtjevu za preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude. Predlaže Sudu da tužbeni zahtjev kao neosnovan odbije.

Zainteresirana osoba u odgovoru na tužbu smatra da je tužitelj obvezan na mrežnim stranicama objavljivati informacije na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, kao i zaključke sa službenih sjednica i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu tijela iz njegove nadležnosti. Potražuje trošak sastava odgovora na tužbu uvećan za PDV.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja (članak 55. stavak 3. Zakona o upravnim sporovima, Narodne novine, broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda RH i 29/17., dalje: ZUS) Sud tužbeni zahtjev ocjenjuje djelomično osnovanim.

Prije svega, Sud ocjenjuje pravilnim utvrđenje tuženika da tužitelj raspolaže javnim sredstvima, jer to proizlazi iz odredbe članka 5. stavka 2. ZoHBOR prema kojoj temeljni kapital HBOR-a uplaćuje Republika Hrvatska iz državnog proračuna, a sukladno odredbi članka 8. stavka 2. ZoHBOR, Republika Hrvatska jamči za obveze HBOR-a bezuvjetno, neopozivo i na prvi poziv te bez izdavanja posebne jamstvene isprave. Stoga u konkretnom slučaju dolazi do primjene odredba članka 16. stavka 3. ZPPI-a, prema kojoj su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak. U konkretnom slučaju stranke ne navode da bi se radilo o informacijama koje predstavljaju klasificirani podatak, što znači da tražene informacije trebaju biti dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa.

S obzirom da prema odredbi članka 2. podstavka 2. ZPPI-a, taj zakon sadrži odredbe koje su u skladu s Uredbom, a Uredba u članku 4. stavku 2. ne propisuje dostupnost informacija bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, ovaj sud je rješenjem od 16. kolovoza 2018. prihvatio prijedlog tužitelja i na temelju odredbe članka 45. stavka 2. točke 1. ZUS-a prekinuo spor budući da je u predmetu bitno iste činjenične i pravne osnove, poslovni broj: UsII-286/17 Sudu EU

podnio zahtjev za tumačenje relevantnih izvora prava EU.

Rješenjem Suda EU broj: C-90/18 od 6. rujna 2018., koje je kod ovog suda zaprimljeno 12. rujna 2018., taj je sud u okolnostima konkretnog slučaja ocijenio da je zahtjev za prethodnu odluku podnesen u predmetu poslovni broj: UsII-286/17 očito nedopušten. Stoga je na temelju odredbe članka 45. stavka 5. ZUS-a ovaj sud nastavio spor i primijenio odredbu članka 16. stavka 3. ZPPI-a, budući da je, iz naprijed navedenih razloga, ocijenio pravilnim stajalište tuženika da tužitelj raspolaže javnim sredstvima. Kako se ne radi o klasificiranim podacima, unatoč postojanju ograničenja na pristup informacijama (članak 15. stavak 2. točka 2. ZPPI-a) odnosno obvezi čuvanja bankovne tajne, tražene informacije moraju javnosti biti dostupne bez ikakvih ograničenja.

S obzirom da se u ovom predmetu ne radi o bitno drukčijim činjeničnim odnosno pravnim okolnostima u odnosu na predmet u kojem je Sudu EU podnesen zahtjev za prethodnu odluku niti su nastupile neke nove okolnosti, Sud ne nalazi potrebnim ponovo podnijeti taj zahtjev. Postupak koji je u tijeku po izvanrednom pravnom lijeku nije od utjecaja na ovaj spor, jer se radi o pravomoćnoj presudi.

Pravo na pristup informacijama regulirano je odredbama ZPPI-a pa u tom pogledu odredbe propisa iz drugih oblasti koje tužitelj navodi u tužbi nisu od utjecaja na ocjenu zakonitosti rješenja tuženika.

Međutim, Sud, koji sukladno odredbi članka 31. stavka 1. ZUS-a nije vezan razlozima tužbe, nalazi nezakonitom točku 3. izreke rješenja tuženika kojom se tužitelju naređuje omogućiti pristup informacijama u roku 8 dana od primitka rješenja. Ovo iz razloga što je odredbom članka 26. stavka 1. ZPPI-a propisano da tužba u upravnom sporu ima odgodni učinak ako je rješenjem omogućen pristup informaciji. Prema tome, kod određivanja roka za omogućavanje pristupa informaciji u smislu odredbe članka 25. stavka 7. ZPPI-a, tuženik je morao imati na umu i citiranu odredbu članka 26. stavka 1. ZPPI-a te je nezakonito tužitelju naredio da omogući pristup informaciji prije nego što je upravni spor o zakonitosti tog rješenja dovršen, odnosno prije nego što je rješenje tuženika postalo pravomoćno.

Slijedom izloženog, na temelju odredbe članka 57. stavka 1. ZUS-a i članka 58. stavka 1. ZUS-a presuđeno je kao u izreci.

Zahtjev zainteresirane osobe za naknadu troška sastava odgovora na tužbu je neosnovan na temelju odredbe članka 79. stavak 1. ZUS-a. To iz razloga što zainteresirana osoba u odgovoru na tužbu ne navodi ništa izvan navoda tuženika što bi prema ocjeni Suda bilo relevantno za rješavanje ovog spora pa traženi trošak nije opravdan.

U Zagrebu 26. rujna 2018.

Predsjednica vijeća
mr. sc. Inga Vezmar Barlek, v.r.